

Jaarverslag 2015

Jaarverslag 2015 vereniging Beter Onderwijs Nederland (BON)

Dit is het jaarverslag van de vereniging *Beter Onderwijs Nederland* over het jaar 2015. In meerdere opzichten is het een bijzonder jaar gebleken voor onze vereniging. Voor het eerst in het tienjarige bestaan van BON begint onze strijd tegen de ‘lumpsum-financiering’ van onderwijsinstellingen zijn vruchten af te werpen. Na het financiële debacle van ROC-Leiden lijkt de politiek eindelijk bereid om na te denken over een andere vorm van financiering van het onderwijs. Samen met twee andere ‘experts’ ben ik in het najaar van 2015 uitgenodigd door de vastekamercommissie onderwijs om mijn kritiek uiteen te zetten op de huidige financieringsstructuur van het onderwijs. Partijen die voorheen niet wilden tornen aan het huidige stelsel spreken nu openlijk hun twijfels uit en willen een ander model. BON is tevens benaderd om mee te denken over alternatieve modellen die de huidige perverse prikkels kunnen tegengaan. Dat mag een groot succes genoemd worden.

Daarnaast is BON in juni 2015 samen met het *Taalcollectief* een mediacampagne gestart tegen de verengelsing van het hoger onderwijs in Nederland. Dit resulteerde wederom in een uitnodiging door de vaste kamercommissie onderwijs die in december 2015 plaatsvond. In hoeverre alle partijen zich lieten overtuigen van het belang van Nederlands in het hoger onderwijs is de vraag, maar duidelijk is wel dat dit thema op de agenda staat en ook de minister bereid lijkt te zijn om kritischer te kijken naar het proces dat nu gaande is. Opvallend was ook dat een artikel van mijn hand hierover in NRC-Handelsblad ook in België is verschenen; en zelfs de Duitse media heeft gehaald. Bovendien zijn de 10 uitgangspunten van het Taalmanifest door collega’s in Frankrijk en Duitsland vertaald en gepubliceerd op internet. Samen met het *Taalcollectief* is besloten om ook komend jaar weer verschillende evenementen te organiseren waarop we dit thema – samen met collega’s in het buitenland – onder de aandacht brengen van het publiek en de politiek.

Daarnaast heeft BON zich ook dit jaar weer zeer actief opgesteld binnen de Onderwijscoöperatie waarin verscheidene leden van onze vereniging zich zeer actief opstellen. Hoewel we niet altijd tevreden zijn over hetgeen de OC doet, zien het nog steeds als hét platform om onze idealen ook gehoor te laten vinden binnen de instituties en bij de overheid. Inmiddels hebben we zeker met de Aob een goede verstandhouding weten op te bouwen en lukt het ons mede daardoor om voor ons belangrijke zaken doorgevoerd te krijgen. De herziene bekwaamheidseisen – die als uitgangspunt vakinhoud, vakdidactiek en pedagogiek hanteren – lijken nu eindelijk binnen afzienbare termijn van kracht te worden. BON heeft via de OC ingestemd met de invoering van een verplicht lerarenregister, maar wel onder strikte voorwaarden. Het moet naar onze mening een register worden waarin de

beroepsgroep leraren zich zelfbewust organiseert en haar recht op een professionele ruimte ge-
waarborgd ziet, dat wil zeggen zonder zeggenschap en inmenging van de werkgevers – bijvoorbeeld
waar het gaat om de invulling van de nascholing en de beoordeling van de kwaliteit en wenselijkheid
daarvan. Dergelijke ‘opbrengsten’ zijn niettemin het resultaat van een uiterst moeizaam en tijdro-
vend proces waarin we stap voor stap ook meer greep proberen te krijgen op de werkprocessen bin-
nen de OC zelf. Gelukkig vinden we verscheidene leden van de OC daarbij aan onze zijde; en niet
alleen de eerdergenoemde Aob.

De afgelopen maanden is er veel ophef geweest over het rapport *Onderwijs2032* van de commissie
Schnabel. De instemming van de kamer met de plannen van Dekker vormde het keerpunt in de
maatschappelijke discussie over dit rapport. Onze vereniging heeft zich daarover van meet zeer kri-
tisch uitgelaten. In 2015 ben ik persoonlijk – en later ook bestuurlid Karin den Heijer – gehoord door
de commissie en bij verschillende gelegenheden zijn de meeste van onze bezwaren geuit. Van onze
kritiek is helaas weinig in het uiteindelijke rapport terecht gekomen. BON heeft daarop het voortouw
genomen in het protest daartegen; en veel anderen hebben zich daar inmiddels bij aangesloten. We
zijn zonder meer voor een verbetering van het curriculum, maar dan wel gerelateerd aan de proble-
matiek waar het onderwijs nu mee kampt. We delen niet de uitgangspunten van het huidige rapport
Schnabel en vinden dat er een veel omvattender discussie over het onderwijs en het curriculum ge-
wenst is. BON is uiterst consequent geweest in de formulering van haar kritiek; voor ons blijft de
vakkenstructuur als organiserend principe van het onderwijs een belangrijk uitgangspunt. De recente
ledenraadpleging en de petitie die we hebben opgesteld maken duidelijk dat de meeste BON-leden
zich achter de lijn van het bestuur scharen. Ook de OC heeft inmiddels afstand genomen van de
plannen van Dekker (en de positie van *Onderwijs2032* daarin) en deelt onze overtuiging dat hoe dan
ook eerst een fundamentele curriculumdiscussie onder leraren gewenst is, alvorens tot welke her-
ziening dan ook kan worden overgegaan.

De recente ontwikkelingen rond *Onderwijs2032* geven aan hoezeer er nog behoefte is aan de stem
van BON in het onderwijsdebat. Gelukkig weten de media ons nog steeds goed te vinden en hebben
we ook in het medialandschap een paar trouwe partners. Het is en blijft voor ons een belangrijk in-
strument om onze idealen te verwezenlijken. De website speelt daarin een cruciale rol. Binnenkort
zal de website wat gemoderniseerd worden en ook wat extra functionaliteiten krijgen, maar de
vormgeving en inrichting zullen niet dramatisch veranderen. We zijn in de loop van 2015 ook wat
Nieuwsflitsen verstuurd, omdat we merken dat de leden het op prijs stellen om met regelmaat op de
hoogte te worden gesteld van onze activiteiten. Niet iedereen bezoekt vanzelf onze website, dus is
het des te belangrijker om regelmatig wat van ons te laten horen. Ons verenigingsblad *Vakwerk* ver-
schijnt met regelmaat en wordt door veel leden en niet leden hogelijk gewaardeerd.

Het enige serieuze punt van zorg op dit moment is dat BON de laatste jaren wat kampt met een teruglopend ledenaantal. Dat wordt ten dele veroorzaakt doordat we te maken hebben met een ietwat vergrijsde ledenpopulatie en veel leraren hun lidmaatschap opzeggen zodra ze met pensioen gaan. Daarnaast speelt mee dat sommigen het niet eens zijn met ons lidmaatschap van de OC en mogelijk ook niet helemaal begrijpen wat onze rol daarbinnen is. Weer anderen geven aan dat ze ons niet zichtbaar genoeg vinden en we te weinig bereiken met onze acties. Hoe dan ook geldt dat de aanwas van nieuwe leden de laatste jaren achterblijft bij het aantal leden dat zijn lidmaatschap opzegt. Tegelijkertijd hebben we momenteel juist ook weer veel enthousiaste (nieuwe) leden die bereid zijn veel activiteiten te ontplooiën. Hoe dan ook neemt het bestuur deze ontwikkeling zeer serieus. In 2015 zijn we begonnen met een nieuw soort ledenwerfacties die duidelijk hun vruchten hebben afgeworpen. Deze acties zullen in 2016 geïntensiveerd worden, waarbij we uitdrukkelijk ook een beroep op de leden zullen doen. Verder hoop ik dat de recente ontwikkelingen rond *Onderwijs2032* veel leraren duidelijk zal maken wat het belang is van BON in het huidige onderwijslandschap. Om het contact met de achterban te verbeteren hebben we begin 2016 een ledenraadpleging georganiseerd (opgezet door ons nieuw bestuurslid Hans Onno van den Berg) die eveneens zal leiden tot nieuwe acties.

Daarmee sluit ik dit jaarverslag af. Ik zie uit naar onze tiende Algemene Ledenvergadering waarin het bestuur dit verslag zal bespreken met de leden. Op het aansluitende symposium – dat wederom bij onze vriend IVA te Driebergen plaatsvindt – vieren we ons tienjarig bestaan met een prachtig programma. Afsluitend zullen toosten op het verleden, maar vooral ook op de toekomst waarin voor ons onverminderd de verbetering van het onderwijs centraal staat!

Met vriendelijke groet, Uw voorzitter

Ad Verbrugge

Inhoud

1	Vereniging	6
1.1	Omvang en geschiedenis	6
1.2	Visie en missie	6
1.3	Samenstelling bestuur	6
2	Opinievorming en debat	7
2.1	Overheid, politiek en media	7
3	Dienstverlening aan leden	7
3.1	Steunpunt Intimidatie	7
4	Allianties en participaties	7
4.1	Onderwijscoöperatie	7
5	Activiteiten en projecten	10
5.1	Bekostiging	10
5.2	Vakwerk	11
6	Bedrijfsvoering	11
6.1	Organisatie	11
6.2	Rooster van aftreden	12
6.3	Communicatie	12
6.3.1	Website	12
6.3.2	Nieuwsflits	13
6.3.3	Twitter	13
6.3.4	Facebook	14
6.3.5	Ingekomen en uitgegane post	14
6.4	Financiën	14
6.4.1	Toelichting op de resultatenrekening en de balans 2015	14
6.4.2	Toelichting op de begroting 2015	15
6.4.3	Kascommissie en jaarrekening	15
7	Het BON-bestuur	16
7.1	Bestuursleden in 2015	16

1 Vereniging

1.1 Omvang en geschiedenis

De vereniging Beter Onderwijs Nederland (BON) werd opgericht op 22 maart 2006. De vereniging heeft tot doel het tot bloei laten komen van de potenties van leerlingen en studenten door een geëgde vakinhoudelijke en algemene vorming op verschillende onderwijsniveaus.

1.2 Visie en missie

De vereniging streeft naar kleinschalig, vakgericht en kennisintensief onderwijs, dat gegeven wordt door goed opgeleide docenten, teneinde de talenten van jongeren zo goed mogelijk tot bloei te laten komen. De doelen waar de vereniging naar streeft, staan uitvoerig omschreven in de uitgangspunten van onze vereniging (te lezen op de site).

Vijf daarvan vatten we hier kort samen:

- geef de docent zijn vak terug;
- organiseer goed onderwijs door goed opgeleide docenten;
- het grootste deel van het onderwijsbudget moet gaan naar het primaire proces;
- het management moet ten dienste staan van het primaire proces;
- zeggenschap over de inrichting van het onderwijs moet liggen bij leraren en docenten.

1.3 Samenstelling bestuur

Op de algemene ledenvergadering van 7 maart 2015 hebben de leden hun toestemming gegeven dat Karin den Heijer toetreedt tot het bestuur.

Het bestuur bestaat derhalve ultimo 2015 uit:

- de heer Ad Verbrugge, voorzitter;
- de heer Presley Bergen, vicevoorzitter, hoger onderwijs, externe communicatie en politieke contacten;
- de heer Gerard Verhoef, interne communicatie en website;
- mevrouw Jeanet Meijs, basisonderwijs;
- de heer Hans Duijvestijn, bekostiging, fusies, schaalvergroting;
- de heer Ton Bastings, mbo, ROC, vmbo, rol van de leraar;
- de heer Felix Huijgen, jong-BON, website, vakwerk;
- mevrouw Karin den Heijer, vo, rekenonderwijs;
- de heer Peter van 't Hof, aspirant lid basisonderwijs;
- de heer Hans Otto van den Berg, aspirant lid bedrijfscontacten

De heer Martin Minnema is medio 2015 in overleg afgetreden.

2 Opinievorming en debat

2.1 Overheid, politiek en media

De contacten van de vereniging met 'politiek Den Haag' zijn in 2015 wat geïntensiveerd. Er is intensief gesproken met Jasper van Dijk (SP), Annewil Lucas (VVD), Harm Beertema (PVV) en Michel Rog (CDA). Mede door de contacten met het CDA en de SP heeft er een hoorzitting "Engels in het hoger onderwijs" plaatsgevonden door de Vaste Kamercommissie Onderwijs. Daarnaast zijn er verschillende gesprekken geweest over de financiering van het onderwijs. Het resultaat is dat BON alle partijen op één lijn heeft gekregen m.b.t. het ter discussie stellen van de huidige lumpsum-financiering.

In 2015 is BON, vaker te horen op radio en tv. Ad Verbrugge en Presley Bergen vertegenwoordigden BON in deze mediaoptredens maar vooral Karin Den Heijer was in trek bij alle media. Hans Duijvestijn presenteerde een goed gedocumenteerd onderzoek naar de besteding van gelden in het vo.

3 Dienstverlening aan leden

3.1 Steunpunt Intimidatie

Er zijn in 2015 geen meldingen binnengekomen bij het steunpunt Intimidatie.

4 Allianties en participaties

4.1 Onderwijscoöperatie

BON in de OC, jaarverslag 2015 van BON

Ook in het afgelopen jaar zijn BON-leden weer actief geweest in de Onderwijscoöperatie (OC). BON-leraren werken kritisch constructief mee in werkgroepen die de bestuursvergaderingen voorbereiden, in de register(sub)commissies bij de validering van nascholingsaanbod, op de back office, bij de ambassadeurs van de OC, bij coaching van onderwijspioniers, in de redactie van leraar 24 en in de agendacommissie van de lerarenadviesraad.

Maar opnieuw is het BON smaldeel smaller geworden. Werving is nog meer problematisch geworden. Niet alleen nam ons ledenaantal dat nog actief is in po, vo en mbo af, zodat de vijver waarin gevist moet worden, kleiner werd maar ook de onwilligheid van werkgevers om aan de GOVAK-regeling mee te werken, de matige facilitering en *last but not least* de geringe invloed van meewerkende leraren op de inhoud en opzet van hun werk bij de OC, speelden en spelen een belangrijke rol.

Daarnaast zijn ook de matige bekendheid van (het werk van) de OC bij onze leden en het geringe eigenaarschap van het beroepsregister, dat onze leden (nog) maar weinig te bieden heeft. Tegelijk zou dit juist de uitdaging kunnen zijn: om daaraan wat te doen, nu invoering van het verplichte lerarenregister aanstaande lijkt. Laten we er dan tenminste een echt beroepsregister van maken.

Het lerarenregister en de herijkte bekwaamheidseisen

Ook afgelopen jaar constateerden we dat de OC NIET in lijn met de (nieuwe) bekwaamheidseisen werkte en dat ze in plaats van nascholing, de kern van het register, ten onrechte herregistratie centraal stelt bij de registerontwikkeling. De ambitie van het bestuur, dat de kwaliteit van de nascholing

wordt geborgd, raakte verder ondergeschikt aan de wens van OCW, om via het wetsvoorstel op het lerarenregister de professionele keten te sluiten.

In die 'ketenbenadering' is herregistratie door de beroepsgroep echter de laatste stap, **na** de daaraan voorafgaande stappen. Dat kan via zeggenschap/eigenaarschap over ons eigen bekwaamheidsonderhoud (wat zijn valide activiteiten), door het bevorderen van de kwaliteit van het bekwaamheidsonderhoud te bevorderen en daaraan een eigen vorm te geven waarbij de bekwaamheidseisen leidend worden. .

Ook al kan het wetsvoorstel worden gelezen als een poging om leraren meer zeggenschap te geven over hun beroep en de daarbij horende bekwaamheidsontwikkeling, deze zeggenschap wordt daarin benoemd en beloofd, maar niet geregeld, zoals we in het vorige jaarverslag al hebben geschreven.

Dit manco is ook benoemd in het kritische advies van de Onderwijsraad, dat wees op de wel erg magere zeggenschap van de beroepsgroep over het lerarenregister, dat daardoor niet als een eigen beroepsregister zal worden gezien en dan ook niet zo zal werken. Op dit moment (maart 2016) is ons niet duidelijk welke aanpassingen in het wetsontwerp zijn gemaakt, na de daarop ontvangen reacties en na het (nog geheime) advies van de Raad van State. Behandeling in de Kamer is voorzien in april 2016.

Professionele ruimte wordt professionele ontwikkeling

Bij veel activiteiten bestaat nog steeds de indruk dat ze worden ingegeven door de wensen van OCW, alsof er geen parlementair onderzoek Dijsselbloem geweest is. Sectorakkoorden worden niet met leraren gesloten. De lerarenagenda wordt niet door leraren vastgesteld. In deze lijn bestaat nog steeds een grote beïnvloedbaarheid voor wat er uit de 'onderwijsbubbel' komt. Dit geeft te denken als 'het' moet, in een door werkgevers gewenst tempo met taakstellingen, in jargon dat niet van de leraar is en 'ingekaderd wordt in een breedtestrategie' van de onderwijsraden. Dit gebeurde ondanks dat het OC-bestuur al meer dan een jaar geleden aangedrongen heeft op een scherpere focus van de OC, op het weghalen van te veel 'kerstballen' uit de OC-kerstboom.

Duidelijker nog; in de naamgeving van de werkgroep vond een opvallende wijziging plaats. De werkgroep heet nu 'professionele ontwikkeling' en gaat slechts over het invullen van die ontwikkeling, zonder dat er aandacht is voor de context waarin de (op zich niet allemaal verkeerde) 'kerstballen' worden geconsumeerd. Nog te vaak moeten collega's van hun teamleiders/directies met deze ballen jongleren, om een voldoende beoordeling te kunnen krijgen.

Bekendheid van de OC: onvoldoende

Intussen is duidelijk dat gewerkt wordt aan 'directe' zeggenschap van alle registerleraren over registerzaken, via een zogenaamde deelnemersvergadering. Deze zal een reglement moeten ontwerpen, dat aan deze zeggenschap een goede inhoud geeft. Hoe zal de verhouding zijn ten opzichte van de lidorganisaties?

Cruciaal is wat ambassadeurs van de OC op scholen aan collega's vertellen. Wil de OC een echte beroepsvereniging van leraren worden dan moeten leraren de OC als een van de overheid onafhankelijke registerautoriteit kunnen herkennen. Erkenning van de OC als registerautoriteit zal alleen plaatsvinden als aan de noodzakelijke voorwaarde is voldaan, dat de OC niet alleen in naam, maar daadwerkelijk 'van, voor en door de leraar' is. Omdat OCW de OC subsidieert is de coöperatie ook van het departement; vandaar, behalve het 'voor de leraar', welke politieke en financiële

belangen dient de OC nog meer? En tenslotte, de regiefunctie van het bureau is dusdanig zwaar, dat het 'door de leraar' niet waargemaakt wordt.

Dus is nog steeds de vraag: wie heeft de regie op het regiebureau?

BON heeft vanaf september opnieuw stampij gemaakt rond de validering van vakinhoudelijke nascholing. De door ons gewenste *labeling* van vakinhoudelijk nascholingsaanbod (linken aan de bekwaamheids-eisen) ondersteunt ons (straks verplichte) bekwaamheidsonderhoud en ook de borging van de kwaliteit van ons nascholingsaanbod. Dat laatste is een uitgesproken ambitie van het OC-bestuur.

Nadat de 'vakinhoudknop' - na lang en uitdrukkelijk aandringen van BON - uiteindelijk gebouwd en in juli geïnstalleerd was, verdween die alweer, bij de eerstvolgende release in september. Deze gang van zaken is naar onze mening illustratief voor de vraag naar de aansturing vanuit het bureau. In het schrappen van de vakinhoudknop was herregistratie leidend. Het belang van goede nascholing en op de herijkte bekwaamheidseisen gebaseerde dossieropbouw was uit het oog verloren. Waar het om gaat is dat leraar de regie krijgt over het vorm geven aan zijn eigen bekwaamheidsonderhoud en -ontwikkeling. Pas in december - ook nu weer dankzij ingrijpen van BON - kon de knop opnieuw geïnstalleerd worden.

Dat herregistratie leidend bleek bij registerontwikkeling bevestigde onze indruk, dat het bureau is 'ingepakt' (zich heeft laten inpakken?) door OCW en dat het OC-bestuur (daardoor) al jaren achter de feiten aanliep (niet stuurde). In december heeft Cecile Heesterman dan ook uitgebreide research gedaan naar de registerontwikkeling en naar het proces dat tot inhuren van CIBG geleid heeft.

Hoewel Cecile niet alle stukken mocht inzien - BON maakt zich zorgen om het gebrek aan transparantie binnen de OC - heeft ze toch een stevig dossier voor BON geschreven, waaruit blijkt dat de inhoudelijke ontwikkeling van het register in 2010 'on hold' is gezet, waarna bouw en beheer bij CIBG gekomen zijn. De keuze voor CIBG illustreert de focus van OCW en van het bureau van de OC op herregistratie. CIBG is namelijk een registerautoriteit 'voor (gewaarmerkte) identiteiten' (<https://www.cibg.nl/over-het-cibg>), niet voor het proces van nascholen en dossieropbouw.

De OC directie vond daarna, dat dit dossier via onze bestuurder aan de orde moest komen in het OC-bestuur en daar heeft Ad Verbrugge via een stevig pleidooi de regie afgedwongen, dat XAURUM een demo mocht geven van PE online, waarmee het bekwaamheidsonderhoud van verreweg de meeste andere beroepsgroepen met een kwaliteitsregister vorm gegeven wordt.

Intussen zijn (eerst) ambassadeurs en (daarna) de leden van de lerarenadviesraad (LAR) door het bureau geïnformeerd over de voordelen van een eigen kwaliteitsregister en wordt een positief bestuursbesluit voorbereid. OC-directrice Annet Kil zegt in de LAR, dat dank zij een pleidooi van BON in het bestuur, bouw en beheer van het register alsnog bij het CIBG (de overheid) worden weggehaald. OCW kijkt nog naar juridische belemmeringen, maar 'moet daar oplossingen voor zoeken' (zoals andere beroepsgroepen die ook gevonden hebben).

Nu kan, dank zij BON, de inhoudelijke zeggenschap over de borging van de kwaliteit van de nascholing, bekwaamheidsonderhoud en herregistratie bij de beroepsorganisatie komen te liggen. Onze inzet is dan ook dat het register straks de belofte van goede nascholing en administratief simpele dossieropbouw waar zal maken, dat het register straks wel een instrument 'van, voor en door de leraar' zal worden.

5 Activiteiten en projecten

5.1 Bekostiging

Begin 2015 publiceerde BON het rapport: “Onderzoek naar besteding lumpsum in VO 2013”. De belangrijkste conclusies van het rapport waren:

We hebben maar een zeer beperkt onderzoek kunnen doen, gebruikmakend van openbaar beschikbare gegevens. De uitkomsten van dit onderzoek geven aanleiding sterk te pleiten voor een uitgebreider onderzoek door een instantie als de Rekenkamer. Dit onderzoek zou zich vooral moeten richten op de relatieve daling van het aantal docenten ten opzichte van de sterke stijging van het niet onderwijzend personeel. De volgende bevindingen rechtvaardigen een dergelijk onderzoek.

- Als de lumpsum in het vo niet zou zijn ingevoerd, dan zouden er eind 2013 ruim 4.000 docenten meer werkzaam zijn geweest dan nu het geval was.
- Rekening houdend met 5% extra bekostiging voor docenten hebben drie van de vier scholen minder docenten in dienst dan waarvoor ze bekostigd worden.
- Van alle docenten in het vo werken er 84% op een school met minder collega’s dan ze op basis van de bekostiging door het rijk zouden mogen verwachten.
- Als gevolg van de lumpsum komt extra geld voornamelijk op de bankrekening van scholen terecht.
- Schoolbesturen die extra bezuinigen op docenten maken 27% meer winst dan de overige schoolbesturen.

Het rapport werd toegestuurd aan de vaste commissie OCW van de Tweede Kamer. Het dagblad “De Telegraaf” wijdde er een flink artikel aan onder de kop “**Scholen beknibbelen op docenten**”. De VO-raad reageerde vooral op het gebruik van de bekostigingsgegevens uit de beschikkingen van OCW. De cijfers zouden daarbij gebaseerd zijn op volstrekt verouderde normen voor het aantal docenten dat een school bekostigd krijgt. Deze verouderde, want te zeer gespecificeerde, bekostigingsmethode zou worden vervangen door een eenvoudiger model. De VO-Raad ging niet in op het voorstel van BON om in een vervolgonderzoek dieper in te gaan op de oorzaken. De juistheid van de cijfers van BON werden overigens door niemand bestreden. Ook de vaste commissie OCW zag in het rapport geen aanleiding tot nader onderzoek. Wel werd steeds dringender de vraag gesteld welke effecten (in extra docenten) de forse injectie van extra geld via het NOA en herfstakkoord had opgeleverd. Staatssecretaris Sander Dekker kon daar het hele jaar 2015 geen antwoord op geven, terwijl duidelijk was dat een simpele vergelijking van de personeelsaantallen van 1 oktober 2013 met die van 1 oktober 2014, gecorrigeerd voor stijging of daling van het aantal leerlingen, de nodige helderheid zou verschaffen.

Met enige spanning werd gewacht op de publicatie van de cijfers per 1 oktober 2014 die normaal gesproken in mei 2015 op de website van DUO hadden moeten verschijnen. Op onze vraag in juli 2015 waar de cijfers bleven, reageerde het ministerie van OCW met de verklaring dat de staatssecretaris publicatie nog moest goedkeuren. Op 19 september 2015, bijna een jaar na de peildatum, kwamen de cijfers eindelijk ter beschikking. Het lag in de bedoeling om het rapport “Een bodemloze put?” nog voor het kerstreces van de Tweede Kamer aan te bieden. Het programma ZEMBLA wilde er graag exclusief aandacht aan besteden in zijn uitzending van januari 2016, maar trok deze toezegging in na een publicatie in de NRC, waarin werd bericht dat het geld van NOA en herfstakkoord op de

bank bleven staan. Het rapport werd op 19 januari 2016 aan de vaste commissie OCW van de Tweede Kamer aangeboden.

5.2 Vakwerk

Vanwege de hoge kosten (opmaken, drukken en verzenden) is besloten slechts 1 maal per jaar in december een papieren versie van vakwerk uit te geven. Elk kwartaal verschijnt Vakwerk digitaal.

De (digitale) editie van mei 2015 bevatte onder meer een stuk van toenmalig AOb-voorzitter Walter Dresscher over het lerarenregister, een pleidooi voor de geesteswetenschappen op de universiteit en een artikel over het nut van kleinschaligheid in het mbo.

In december 2015 verscheen de papieren editie van *Vakwerk*, met een stuk van Herman Blom over de superioriteit van het Duitse beroepsonderwijs, een pleidooi van hoogleraar taalkunde Marc van Oostendorp voor de verbetering van het schoolvak Nederlands en de filering van het voorlopige rapport van de commissie Onderwijs2032 door BON-bestuurslid Karin den Heijer. Ook het zeer succesvolle Groot manifest der Nederlandse taal, dat van de zomer door velen werd ondertekend, werd hierin nog eens afgedrukt. Met de website (www.beteronderwijsnederland.nl/vakwerk) trekken wij een groter publiek naar onze site. Via links op Twitter en Facebook vinden velen die eerder nog niet bekend waren met Vakwerk de weg naar onze artikelen. We zullen de mogelijkheden van de website blijven uitbreiden; onze voorlopige indruk is dat stukken en daarmee ons gedachtegoed op deze manier inderdaad een veel groter publiek bereikt.

Bedrijfsvoering

6.1 Organisatie

Ingeschreven bestuursleden per 1 januari 2015

	Bestuurslid	Portefeuille	Infunctietreding
1	Verbrugge	Voorzitter, universiteit, politiek, externe contacten, OC	2006-03-22
2	Wensing*	Penningmeester, ledenadm., interne zkn, fin.intern, contact VO	2007-01-20*
3	Bergen	Vice-voorzitter, hbo, externe contacten, pr, externe communicatie, politiek	2007-01-20
4	Meijs	Basisonderwijs	2010-02-27
5	Verhoef	Website, interne communicatie, vakwerk, nieuwsflits	2010-02-27
6	Vergeer*	Politiek, projecten	2010-02-27*
7	Duijvestijn	Bekostiging, fusies, schaalvergroting	2012-03-31
8	Bastings	mbo, ROC, vmbo, rol van de leraar	2012-03-31
9	Huygen	JONG-BON, Nieuwsflits, website, Vakwerk	2013-03-09
10	Minnema*	Secretaris	2014-04-05*
11	Den Heijer	VO, rekenonderwijs	2015-03-07

*afgetreden medio 2015.

6.2 Rooster van aftreden

Het bestuur heeft jaarlijks een rooster van aftreden. Met dat rooster wordt voorkomen dat de vereniging met te weinig bestuursleden komt te zitten. Het rooster van aftreden is gebaseerd op de mutaties in het handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Schema infunctietreding/aftreden Bestuursleden

	Bestuurslid	Portefeuille	Infunctietreding	Herbenoemen	aftreden
1	Verbrugge	voorzitter, universiteiten, politiek, onderwijscoöperatie, etc.	2006-03-22	2019	
2	Bergen	hbo, externe contacten, pr, communicatie extern, politiek, Vakwerk, lerarenopleiding	2007-01-20	2019	
3	Meijs	basisonderwijs	2010-02-27	2018	
4	Verhoef	website, interne communicatie, Vakwerk, nieuwsflits	2010-02-27	2018	
5	Duijvestijn	Penningmeester, hbo, bekostiging, fusies, schaalvergroting	2012-03-31	2016	
6	Bastings	mbo, ROC, vmbo, rol van de leraar	2012-03-31	2016	
7	Huygen	Jong-BON, website, Vakwerk	2013-03-09	2017	
8	Heijer, den	vo, rekenonderwijs	2015-03-07	2019	
	Minnema*	secretaris, onderwijscoöperatie, basisonderwijs	2014-04-05		

*In de loop van 2015 is de heer Minnema uitgetreden uit het bestuur.

6.3 Communicatie

6.3.1 Website

De website blijft centraal in de onderwijsnieuwsverzorging vanuit het perspectief van BON. Nagenoeg al het relevante onderwijs wordt genoemd en vaak becommentarieerd. Hierdoor weten geïnteresseerden niet alleen wat er gebeurt op onderwijsgebied, maar ook wat het BON-standpunt daarover is. Dat blijft ook niet zonder gevolgen. De gepubliceerde BON-standpunten over onder andere de rekentoets, #onderwijs2032, de lumpsum, de verantwoording voor besteed onderwijsgeld en niet te vergeten het rapport van Hans Duijvenstijn, worden door bestuurders, politici, journalisten en andere belangstellenden nauwkeurig gelezen. We vinden in artikelen van onder andere Martin Sommer, Marc Chavannes, Beatrijs Ritsema, Aleid Truijens, Maarten Huygen en Arianne Mantel veel terug van onze ideeën over onderwijs. Het aantal actieve deelnemers wisselt, maar er komen nog maandelijks enkele nieuwe geregistreerden bij.

Momenteel zijn we bezig de website te moderniseren zodat deze ook goed te lezen is op mobiele telefoons.

De website is bijna 100% van de tijd in de lucht geweest. Er was één serieus probleem door een virusaanval op de site. Dat heeft ervoor gezorgd dat de site twee dagen niet of niet optimaal zichtbaar was.

Ook was er een klacht van een onderwijsblogger over bepaalde commentaren op de site. Hoewel we niet vonden dat er in die commentaren over de schreef werd gegaan, bleek dat bij een strikte interpretatie van de moderatieregels wel zo te zijn. We hebben de betreffende commentaren dan ook verwijderd en denken na over aanpassen van de de moderatieregels. Verder onderzoeken we hoe we er voor kunnen zorgen dat de functie van de site verder versterkt wordt. Daarbij moet het midden gevonden worden tussen een onderwijsnieuwsite, een kanaal om de mening van BON te verspreiden en een plaats voor onderwijsdiscussies.

De eigen site van Vakwerk (<http://www.beteronderwijsnederland.nl/vakwerk/>) een schot in de roos. Deze nieuwe Vakwerk-website wordt verzorgd door BON bestuurder Felix Huygen

De webredactie van de BON-site wordt verzorgd door BON-bestuurder Gerard Verhoef. Moderatie gebeurt al sinds het begin door een kleine groep BON-leden. Dank aan Jeronimoon, Mark79, Marten Hoffmann en Gerard Verhoef.

6.3.2 Nieuwsflits

We zijn in 2015 overgestapt op een nieuw nieuwsbrief-platform, namelijk Mailchimp, dat gebruiksvriendelijker is en een mooiere vormgeving voor de Nieuwsflits biedt.

Er zijn in 2015 achttien Nieuwsflitsen (digitale nieuwsbrieven aan de BON-leden) verstuurd, drie meer dan het jaar ervoor. We merken dat de leden deze hogere frequentie op prijs stellen, omdat zij graag op de hoogte gehouden worden van de zaken waar BON zich voor inzet. De Nieuwsflits bevatte vaak een oproep aan leden, bijvoorbeeld om namens BON actief te worden in de Onderwijscoöperatie, om het Groot manifest der Nederlandse taal te ondertekenen (een samenwerking van BON en het Taalcollectief) en om deel te nemen aan ons jaarlijkse symposium. De leden geven massaal gehoor aan deze oproepen. Verder zetten we vaker links naar nieuws van onze site en Vakwerk-artikelen in de Nieuwsflits, zodat die een nog groter publiek bereiken. Ook media-optredens van BON-bestuursleden kondigen wij aan of wij doen er verslag van.) in de Nieuwsflits.

6.3.3 Twitter

Het Twitteraccount @bestuurBON wordt net als de webredactie verzorgd door Gerard Verhoef. Op dit moment zijn er vanaf de start zes jaar geleden ruim 10.300 tweets verstuurd en heeft het account 1753 volgers. Dat is een flinke groei in vergelijking met een jaar geleden: 5000 tweets erbij en 450 volgers. Twitter maakt het mogelijk om snel onderwijsnieuws te vergaren voor de website en om de BON-standpunten zeer snel te publiceren. We gebruiken Twitter ook veel meer om te discussiëren met voor- en tegenstanders. Uit de reacties maken we op dat het imago van BON hierdoor verbetert. De procedure is daarbij veelal als volgt: op website wordt een nieuwsartikel geschreven met een BON-opinie. Direct bij publicatie volgen één of meerdere tweets met een link naar dat artikel. Twitter wordt ook gebruikt om snelle contacten te hebben met journalisten en politici, waaronder onder andere de politici Michel Rog van het CDA, SP'er Jasper van Dijk, oud-BON bestuurder, PVV kamerlid Harm Beertema, D'66 onderwijswoordvoerder Paul van Meenen en journalisten als Arianne Mantel (Telegraaf), Marc Chavannes (NRC) en Johannes Visser, leraar Nederlands en auteur voor de corres-

ponent. Twitter bestaat nu 10 jaar en is meer dan ooit een serieus journalistiek medium. De combinatie Twitter en de website vormt een uitstekende basis voor het verder verspreiden van de BON-standpunten.

6.3.4 Facebook

De Facebookpagina van BON wordt regelmatig bijgewerkt met nieuws van de site en met links naar relevante artikelen uit kranten en tijdschriften. Ook houden leden van de BON-Facebookgroep ons via dit medium op de hoogte van interessante artikelen en actuele ontwikkelingen.

Facebook is een goede methode om leden informeel op de hoogte te houden van wat er bij BON speelt en om een extra mogelijkheid te geven ons te bereiken. Het aantal Facebookvrienden neemt gestaag toe. Inmiddels zijn het er 559 (tegenover 441 een jaar geleden).

Media-optredens en artikelen van BON-(bestuurs)leden zetten wij ook op Facebook; onze Facebookvrienden delen ze vaak weer met hun vrienden waardoor een veel groter publiek bereikt wordt dan anders het geval zou zijn.

6.3.5 Ingekomen en uitgegane post

BON ontvangt dagelijks gemiddeld 40 mails. Deze mails worden niet geregistreerd, wel beantwoord en gearchiveerd. De uitgegane post via de brievenbus waren o.a. Vakwerk en verzoeken om de contributie te voldoen (aanmaningen nadat er niet op de mail was gereageerd) en verzoeken om nieuwe mailadressen door te geven. Overige uitgegane post is ook via de mail gegaan, niet geregistreerd, wel gearchiveerd.

6.4 Financiën

6.4.1 Toelichting op de resultatenrekening en de balans 2015

Baten

Hoewel in de begroting voor 2015 rekening was gehouden met een daling van de opbrengst contributies, is de realisatie nog lager dan verwacht. Het aantal leden loopt de laatste jaren geleidelijk terug. De post giften betreft een jaarlijkse donatie van de Universiteit Eindhoven. De overige baten zijn wat lager dan begroot. Het gaat om opbrengsten uit activiteiten voor de OC.

Lasten

De kosten van ALV/Symposium waren afgelopen jaar hoger dan begroot. Daar staat tegenover dat de uitgaven voor ons ledenblad Vakwerk lager uitvielen door een lager aantal te laten drukken. In de loop van 2015 heeft het bestuur besloten om 4.000 euro te besteden aan een verbetering van de website. Dit bedrag is nog niet geheel besteed, maar wel ten laste gebracht van 2015. De overige kostenposten lopen goed in de pas met de begrote bedragen met uitzondering van de post Onvoorzien. De VU bleek in 2014 een donatie in verband met de Nacht van de Universiteit twee maal te hebben overgemaakt. Dit bedrag is in 2015 terugbetaald.

Resultaat

Het resultaat over 2015 is 7.420 euro negatief. Dit is niet een gevolg van lagere contributie inkomsten door het dalende aantal leden. Daar staan namelijk ook lagere reguliere uitgaven tegenover. Het

negatieve resultaat is volledig toe te schrijven aan de incidentele uitgaven: terugbetaling aan de VU en de verbetering van de website.

Balans

Als gevolg van het negatieve resultaat over 2015 is het eigen vermogen van BON van 49.575 gedaald naar 42.156 euro. We moeten daarbij in gedachten houden dat het eigen vermogen eind 2014 feitelijk 5.000 euro te hoog werd ingeschat als gevolg van de claim van de VU voor dat bedrag. Het eigen vermogen van BON is nog ruim voldoende, maar het spreekt vanzelf dat we ons geen reeks van jaren met negatieve resultaten van deze orde kunnen veroorloven.

6.4.2 Toelichting op de begroting 2016

Baten

Ondanks het feit dat de inkomsten uit contributies de afgelopen jaren geleidelijk zijn gedaald, gaan we er in de begroting voor 2016 van uit dat deze daling tot staan kan worden gebracht. Door meer gebruik te maken van de spaarrekening kunnen we ondanks de extreem lage rente toch rente inkomsten begroten.

Lasten

Voor de ALV/Symposium begroten we hogere uitgaven om het 10-jarig bestaan van BON op gepaste wijze te kunnen vieren. Er is een extra post begroot van 2.000 euro om actief aan ledenwerving te gaan doen. Het bedrag zal gedoseerd worden ingezet voor adverteren op internet. Het rendement hiervan wordt strikt bewaakt .

Resultaat

Het resultaat zal ook in 2016 nog licht negatief zijn. Het bestuur acht dit verantwoord gezien de stand van het eigen vermogen en de verwachting dat de daling van het aantal leden ten minste tot staan kan worden gebracht.

6.4.3 Kascommissie en jaarrekening

Het jaarlijkse gesprek met en de controle door de kascommissie vond op 29 maart plaats. Op de jaarvergadering zal de kascommissie verslag doen van de bevindingen

7 Het BON-bestuur

7.1 Bestuursleden in 2015

Ad Verbrugge (voorzitter) is filosoof, publicist en musicus. Hij studeerde wijsbegeerte in Leiden, promoveerde in 1999 te Leuven en is thans filosoof aan de Vrije Universiteit te Amsterdam waar hij sociaal culturele filosofie en filosofie van de economie doceert. Hij is winnaar van de universitaire onderscheidingprijs aan zowel de Universiteit Leiden (2002) als de Vrije Universiteit te Amsterdam (2008). Daarnaast is hij de auteur van de filosofische bestseller 'Tijd van Onbehagen' en verschillende spraakmakende essays, waaronder 'Geschonden beroepseer'. Verbrugge is een van de oprichters van BON.

Frits Wensing (penningmeester) is econoom. Hij werkte als faculteitsdirecteur bij de Hogeschool Utrecht en als instituutdirecteur bij de Hogeschool van Amsterdam. Vanaf 2006 is hij met FPU. Presley Bergen studeerde Nederlands (Communicatiekunde) in Utrecht (Universiteit Utrecht) en daarvoor MO-A en MO-B Nederlands. Hij is als hogeschooldocent bedrijfscommunicatie en Nederlands verbonden aan de Internationale Hogeschool voor Toerisme (NHTV) in Breda. Bergen is promovendus onderwijspsychologie aan de RUG

Jeanet Meijs studeerde aan de kweekschool in Groningen en behaalde daar in een extra jaar ook de hoofddiploma. Daarna werkte zij bijna vijf jaar op de Linnaeussschool in Amsterdam, waar toen veel kinderen van ongeschoolde havenarbeiders op zaten. De school is nu de grootste zwarte school van Amsterdam. Daarna werkte zij zesentwintig jaar in het basisonderwijs in Breda, waarvan de laatste vijftien jaar als adjunct-directeur en leerkracht van groep acht. Na haar loopbaan in het basisonderwijs heeft zij nog drie jaar les gegeven als vrijwilliger aan analfabete Turkse en Marokkaanse vrouwen op de Taalschool. Ze geeft nu nog bijlessen aan basisschoolleerlingen (taal en rekenen) en pabostudenten die meerdere keren gezakt zijn voor de taaltoets.

Fenna Vergeer studeerde Engels en Duits in Leiden en gaf les in het voortgezet onderwijs en het mbo. Later gaf zij NT2 voor hoger opgeleiden. Vanaf 2006 is zij met FPU. Van 1995 tot 2002 was zij fractievoorzitter van de eerste SP-Statenvructie in Zuid-Holland en daarna als Tweede Kamerlid tot 2006 woordvoerder onderwijs, cultuur, wetenschap en integratie.

Gerard Verhoef is docent wiskunde, natuurkunde en ICT aan de Hogeschool van Amsterdam. Na zijn studie aan de Universiteit Utrecht heeft hij anderhalf jaar als erkend gewetensbezwaarde militaire dienst met heel veel plezier mogen werken bij de vakgroep OW&OC (het huidige Freudenthal Instituut) van de Universiteit Utrecht. Hoewel zijn taak daar te maken had met computerkunde op school, heeft hij veel geleerd over de wiskunde- en rekendidactiek, zoals die door de vakgroep werd ontwikkeld. Op dat moment was hij ervan overtuigd dat die didactiek het reken- en wiskundeonderwijs sterk zou gaan verbeteren.

Ton Bastings studeerde Nederlandse Taal - en Letterkunde(oude stijl) aan de KU Nijmegen. Publiceerde naar aanleiding van zijn studie enkele artikelen over de relaties in de werken van Jan van Ruusbroec en Jacob van Maerlant. Hij is als leraar Nederlands 35 jaar werkzaam in het middelbaar beroepsonderwijs. Hij gaf les in de sectoren economie, handel en techniek, maar heeft ook ervaring met NT-2 en literatuuronderwijs aan volwassenen. Momenteel geeft hij les aan de leerlingen van de afdelingen Toerisme en Secretariaal van het Koning Willem I College te 's-Hertogenbosch. Lid van BON sinds de oprichting.

Hans Duijvestijn is een sinds kort gepensioneerde Tilburgse econometrist. Hij begon 40 jaar geleden met lesgeven op de Koninklijke Militaire Academie (KMA) in de vakken Bedrijfseconomie en Operati-

onele Research en eindigde zijn loopbaan als docent Bedrijfskunde aan een ROC. Daartussen werkte hij als docent, maar ook in managementfuncties bij overheid en bedrijfsleven. In 1980 richtte hij EDUCOM Automatiseringsopleidingen op. De belangrijkste activiteit van dit particuliere opleidingsinstituut was het omscholen van werkloze academici en hbo'ers tot IT-specialist. Bij zijn laatste werkgever heeft hij zich verbaasd over de armoede op de werkvloer tegenover de rijkdom van het schoolbestuur. Hij is zeer gemotiveerd om nog een aantal jaren een bijdrage te geven aan de verbetering van de positie van de docent.

Felix Huygen is bezig met zijn masterscriptie klassieke talen aan de Universiteit Leiden. Daarnaast is hij werkzaam als freelance eindredacteur bij HP/De Tijd en als freelance corrector en persklaarmaker voor onder meer uitgeverij Nijgh & Van Ditmar. Hij is sinds 2006 lid van BON. Als bestuurslid onderhoudt hij de contacten met LSVb en andere jongerenorganisaties in het onderwijsveld en met individuele jongeren die iets voor BON kunnen betekenen.

Martin Minnema is van huis uit onderwijzer en leraar Engels/geschiedenis. Hij werkte als leraar, cursistbegeleider en afdelingsmanager bij een groot ROC, (Volwasseneneducatie en GDW). De laatste jaren was hij directeur van een basisschool

Karin den Heijer is lerares wiskunde aan het Erasmiaans Gymnasium in Rotterdam. Ze studeerde Chemische Technologie aan de Technische Universiteit Twente. Eerder gaf zij scheikunde en wiskunde (van vmbo t/m vwo) op verschillende scholen, waaronder ook in Brussel. De laatste tijd heeft ze zich vooral beziggehouden met het becommentariëren van de gang van zaken rond de rekentoets.